

МИНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ

Збірник матеріалів
XVI Всеукраїнської наукової конференції
студентів та молодих науковців
(Умань, 11 травня 2023 р.)

Умань
2023

УДК 378.147.091.33-028.42(06)
H34

2786-782X Print

Збірник засновано в 2008 р.

Періодичність: раз на рік

Засновник: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

Реєстраційне свідоцтво: КВ № 24770-14710Р від 31.03.2021 р.

Головний редактор:

Безлюдний О. І. – доктор педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Заступник головного редактора:

Годованюк Т. Л. – доктор педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Відповідальний секретар:

Руденко В. М. – начальник редакційного відділу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Члени редакційної колегії:

Балдинюк О. Д. – кандидат педагогічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Браславська О. В. – доктор педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Григоренко Т. В. – доктор педагогічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Коваленко А. С. – кандидат педагогічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Коломієць Н. А. – кандидат педагогічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Мельник О. С. – кандидат технічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Мельникова О. М. – кандидат педагогічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Опацький І. Ю. – кандидат історичних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Осадченко Т. М. – кандидат педагогічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Тягай І. М. – кандидат педагогічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Чвертко Л. А. – кандидат економічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рекомендовано до друку Вченую радою

*Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 15 від 23 травня 2023 р.)*

H34 Наука. Освіта. Молодь : зб. матеріалів XVI Всеукр. наук. конф. студентів та молодих науковців (Умань, 11 травня 2023 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; за ред. О. І. Безлюдного ; [редкол.: О. Д. Балдинюк, О. В. Braslavskaya, T. V. Hrygorenko ta in.]. – Умань : Візаві, 2023. – 414 с.

До збірника увійшли матеріали XVI Всеукраїнської наукової конференції студентів та молодих науковців «Наука. Освіта. Молодь», яка відбулася на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини 11 травня 2023 року.

УДК 378.147.091.33-028.42(06)

Відповідальність за достовірність поданої інформації (зміст, точність цитат, прізвищ, дат тощо), а також за дотримання академічної доброчесності у своїх матеріалах несуть автори публікацій.

© Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини, 2023

ЗМІСТ

Вікторія Абовян, Анна Яковлева

Мовні новотвори в сьогоденні українців 14

Володимир Ареф'євЗастосування інтерактивних технологій у фаховій
підготовці студентів закладів професійно-технічної освіти ..... 17**Olena Atamanenko**Expansion and Functioning of Transnational
Corporations in the Ukrainian Market ..... 20**Наталія Баданюк**

Адренергічний вплив на клітини імунної системи 22

Любов БайдюкВикористання англомовних інтернет-ресурсів
для вивчення англійської мови у початковій школі ..... 25**Дмитро Березюк**Характеристика основних цінностей фізичної
культури учнів початкової школи ..... 28**Віталій Бєлоліпцев, Назарій Коляда**

Соціально-психологічна реабілітація молоді в сучасних умовах 31

Каріна Білега

Особливості застосування гейміфікації як засобу навчання учнів 34

Вікторія БілоусВдосконалення обліку та контролю власного капіталу публічних
акціонерних товариств в сучасних умовах господарювання ..... 36**Дар'я Більська**

Теоретична сутність поняття «основні засоби» 39

Анастасія Благополучна

Преміум шоколад із вина як продукт безвідходних технологій 41

Вероніка Бондар

Джохар Дудаєв – як уособлення свободи 43

Катерина БондаренкоШляхи організації корекційно-логопедичного супроводу
дітей з особливими освітніми потребами в умовах закладу
дошкільної освіти з інклузивною формою навчання ..... 45**Ірина Борушко**Педагогічний артистизм як професійна
компетентність музиканта-педагога 48

Катерина Броїло

Економічне становище України в умовах війни 51

Саміра Бучок

Французьке просвітництво XVIII ст. та його
вплив на західно-європейську культуру 53

Юлія Варивода

Соціальна реабілітація дітей та молоді з особливими
освітніми потребами: міждисциплінарний підхід 56

Дарина Васильєва

Освітні втрати з математики в учнів 58

Олена Виноградова, Вікторія Чіка

Дослідження взаємодії рослин видів родин
Apiaceae, Alliaceae, Poaceae та Fabaceae 60

Дарія Возносименко

Підготовка майбутніх учителів математики до оцінювання
навчальних досягнень учнів за допомогою онлайн інструментів 64

Світлана Волошинська

Значення демонстраційного досліду на заняттях з хімії 66

Дар'я Ворона

Відбиток проблем суспільства на
психологічному здоров'ї особистості 68

Дар'я Ворона

Спеціальна фізична підготовка поліцейських 70

Зоряна Герасимюк

Блоки З. Дъенеша як інноваційна технологія
формування логіко-математичної компетентності 73

Марія Гірняк

Використання цеглинок LEGO у
корекційно-розвивальній роботі в інклузивному класі 76

Іван Глущенко

Підготовка бакалаврів фінансово-економічного
профілю в умовах змішаного навчання 79

Катерина Гноєва

«Заручена з нацією»: королева Англії Єлизавета I 81

Катерина Гноєва

Протиборство в інформаційному просторі Росії та України 83

Катерина Гноєва

Микола Міхновський – речник українського націоналізму 88

Віктор Гонца	
Імажоніми як периферійний ономастичний сектор	91
Наталія Гончарук	
Формування національної гідності на уроках англійської мови з використанням відеоматеріалів	94
Тетяна Гуменюк	
Концепція творчості у психоаналізі З. Фрейда	97
Дар'я Данилко	
Марія Конопницька (1842–1910) – польська дитяча письменниця	100
Сергій Декарчук	
Використання цифрових лабораторних комплексів як навчальних засобів в системі шкільного фізичного експерименту	102
Victor Demchenko	
Author's idiosyncrasies of A. Christie's novels	104
Андрій Дроздовський	
Формування елементів урожайності зерна кукурудзи за різних попередників у зоні Західного Лісостепу України	107
Віталій Друганов	
Згадки слова «Русь» до 862 року	109
Віталій Дубовик	
Електронний посібник як ефективний засіб організації самостійної роботи з лінійної алгебри студентів педагогічних університетів	113
Надія Дудар	
Концепт кохання в поезіях Джорджа Гордона Байрона	115
Людмила Єдіна	
«Демонічний віце-командир» – Хідзіката Тосідзо	119
Дар'я Жума	
Формування культури спілкування у дітей старшого дошкільного віку за допомогою гри	122
Тетяна Журавко	
Ігри під час війни для дітей дошкільного віку	125
Ростислав Залізняк	
Психолого-педагогічні аспекти формування умінь і навичок здобувачів освіти закладів професійно-технічної освіти	126
Юлія Зінченко	
Впровадження наскрізної лінії «підприємливість та фінансова грамотність» на уроках математики	128

Євгенія Іванченко	
Жінки – лауреати Нобелівської премії з фізики	130
Володимир Івашкевич	
Розвиток музичних здібностей школярів молодших класів	
Нової української школи засобами хорового виконавства	133
Олег Кабашній	
Особливості структури вольових якостей	135
Анна Калініна	
Використання web-додатків для навчання молодших школярів	137
Олег Карпанець	
Церковнопарафіяльні школи на	
Правобережжі в другій половині XIX ст.	139
Сергій Кірдан	
Вплив водорозчинних та жиророзчинних	
вітамінів на метаболізм організму людини	141
Сніжана Коваленко	
Орнітоморфні образи у «Слові про Ігорів похід»	144
Іван Ковалець	
Способи перекладу інтернет-неологізмів	147
Катерина Коваль	
Початковий етап роботи у класі сольного співу	149
Максим Ковтаниuk	
Переваги використання мобільних ігривих	
симулляторів під час вивчення основ програмування	152
Світлана Козловська	
Педагогічні аспекти у спорті та фізичному вихованні	154
Мар'яна Коник	
Соціальні мережі як ефективний чинник комунікації у бізнесі	157
Ольга Корнєєва	
Стратегічний маркетинг на підприємствах сфери послуг	159
Ольга Корнєєва	
Важливість створення особистого бренду	161
Дмитро Короташ	
Підприємництво у військовий час	163
Олена Кочубей	
Сутність гуманітаризації хімічної освіти	165

Тетяна Кривенко	
Проблеми обліку доходів, витрат та фінансових результатів вітчизняних сільськогосподарських підприємств в умовах викликів середовища	168
Інна Криворучко	
Вебресурси для пошуку якісних та безкоштовних зображень	171
Інна Криворучко, Дмитро Криворучко	
Формування дослідницької компетентності учнів: міжнародний та вітчизняний досвід	174
Інна Криворучко, Наталя Поперечна	
Вебресурси для створення хмари слів	175
Андрій Кунах	
Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках географії як один із засобів розвитку творчої особистості учня	178
Анна Кучеренко	
Унікальність петриківського розпису як духовного надбання українського народу	180
Леонід Лазебний	
Технологічні особливості застосування будівель на воді	183
Вікторія Левченко	
Сучасні методи роботи музичного керівника у закладах дошкільної освіти	186
Андрій Литвин	
Розвиток професійної компетентності майбутніх педагогів через використання інтерактивних технологій в процесі навчання	189
Леся Лісова	
Прояв художньо-образного мислення особистості при сприйнятті творів мистецтва	191
Ольга Логінова	
Напрями та інструменти державної політики розвитку малого підприємництва	193
Іван Лопатко	
Google Meet, як засіб організації занять у дистанційному форматі	195
Alina Lopushenko	
Integrating Information and Communication Technologies to Enhance Students' Motivation in English Language Learning: Theory Overview	197

Аліна Лопушенко	
Плагіат в університетському середовищі: аналіз стану проблеми в академічній спільноті Австралії	200
Лія Лукіна	
Використання дистанційних освітніх технологій у вивченні польської мови	203
Інна Лукіянчук	
Застосування інфокомунікаційних технологій у процесі вивчення гуманітарних дисциплін	206
Ярослав Ляховський	
Інтегративні заняття, як засіб формування мотивів школярів до вивчення хімії	209
Аліна Мазур	
Сутність технології проблемного навчання та її застосування в навчанні	211
Юлія Мазуренко	
Значення народних рухливих ігор у фізичному вихованні старших дошкільників	212
Вікторія Майданюк	
Формування національної свідомості як наукова проблема	214
Дмитро Максюта	
Комп'ютерна гра «життя» як засіб вивчення явища самоорганізації живих систем	217
Марія Марченко	
Розвиток творчого мислення майбутніх учителів музичного мистецтва на заняттях «хорового диригування»	219
Оксана Мащак	
Продуктивні види діяльності як засіб формування логіко-математичної компетентності дітей молодшого дошкільного віку	221
Віктор Мельник	
Проблеми інноваційного розвитку України	225
Людмила Мельник	
Можливості арт-терапії в подоланні психотравми	227
Валерія Мирончук	
Поняття про мінеральні добрива, проблематика та їх характеристика	229

Наталя Михайліченко	
Спільна власність членів сім'ї: історичний аспект та загальна характеристика законодавства	232
Марія Моторна	
Організація волонтерської роботи майбутніх соціальних працівників в умовах ЗВО	236
Ілля Музика	
Яку небезпеку можуть нести підприємства промислового птахівництва під час воєнного стану	239
Анастасія Муравей	
Присвоєння кадастрових номерів	242
Марина Нагірняк	
Управління професійним розвитком персоналу організації	244
Надія Нагорна	
Розвиток потенціалу особистості в сфері соціального підприємництва: освітні можливості	247
Руслана Назаревич	
Педагогічні аспекти формування соціальної компетентності дошкільників в закладі дошкільної освіти	250
Вікторія Никитенко	
Глобальна цивілізація ХХІ ст.: занепад чи відродження?	253
Марія Новіцька, Людмила Озерова	
Особливості формування цифрової компетентності у майбутніх фахівців як шлях до професійного росту	257
Тетяна Осадченко	
Використання контрольних вправ при визначенні рівня фізичної підготовленості школярів	259
Владислав Паражненко	
Оцінка адаптаційного потенціалу Ambrosia Polinelifolia L. в умовах Правобережного Лісостепу України	263
Олександр Підгорний	
Формування цілісної природничо-наукової картини світу у майбутніх учителів природничих наук	265
Людмила Пісецька	
Особливості економічного розвитку Польщі (кінець 80-х – початок 90-х років ХХ століття)	267
Світлана Плахотна	
Драма-феєрія Лесі Українки «Лісова пісня»: образ матері	269

Ганна Подуфала Новітні методи навчання іноземної мови для молодших школярів: від традиційних підходів до сучасних інновацій	272
Катерина Полив'яна Особливості нестандартних уроків англійської мови для здобувачів базової середньої освіти	275
Інна Поліщук Роль теорії ймовірностей крізь роки її розвитку	277
Наталія Поліщук Волонтерська діяльність як ресурс формування здоров'язбережувальної компетентності студентської молоді	280
Богдан Пономаренко Причини та передумови Башкирського повстання 1755 року як приклад колоніальної політики Російської імперії	282
Крістіна Попова Кишкові паразитарні інвазії та боротьба з ними в притулку для собак	286
Дар'я Потелещенко Компетентнісний підхід у навчанні математики згідно концепції НУШ	289
Юлія Присяжнюк Олександр Мурашко – фундатор нового українського малярства ХХ століття	291
Illia Prytula Occasional Transformations of English Substantive, Adverbial and Verbal Phraseological Units	295
Анастасія Романова Привернення уваги до проблеми забруднення повітря засобами мистецтва	297
Анна Руда Особливості використання дидактичних ігор на уроках у початковій школі	299
Ангеліна Рудик Тайм-менеджмент як механізм удосконалення професійної діяльності директора закладу дошкільної освіти	300
Наталія Сажінова, Сніжана Коваленко Неологізми медіапростору України після повномасштабного вторгнення	303

Наталія Самарук	
Використання інструментарію Moodle в навчальному процесі	307
Анастасія Санівська	
Міфологеми у «Слові о полку Ігоревім»	310
Дмитро Саранюк	
Деякі аспекти організації студентського наукового гуртка	313
Людмила Семко	
Внесок Кіровоградського музичного фахового коледжу у розвиток професійної баянно-акордеонної освіти на теренах України	315
Максим Сєвєрський	
Застосування трансформації антонімічної субституції в процесі перекладу художнього твору	317
Вікторія Сліпенко	
Основні форми та методи забезпечення розвитку підприємницької компетентності учнів в закладах середньої освіти США	319
Діана Слободянюк	
Особливості українського інтернет-змі «телекритика», основне тематичне спрямування, мова, стиль	323
Діана Слободянюк	
Фразеологія творів Василя Шкляра: функціонально-семантична характеристика	325
Олена Смаліцька	
Роль емоцій у міжособистісному спілкуванні	330
Максим Снітковський	
Рекламний SEO-текст як структурна одиниця веб-сайту	332
Марина Солтусенко	
Формування графічної грамотності в молодших школярів на уроках інтегрованого курсу «Дизайн та технології»	334
Юлія Танасійчук	
Теоретичні основи підготовки майбутніх учителів фізичної культури до впровадження здоров'язбережувальних технологій у професійній діяльності	335
Єлизавета Тарапата	
Теоретичні засади формування граматичної компетенції майбутніх учителів української мови і літератури	339

Анна Татарова, Анастасія Татарова	
Вплив бойового стресу на психологічний стан особистості військовослужбовця	342
Любов Тітова	
Добір сервісів для забезпечення технічної підтримки написання наукової публікації	345
Дмитро Ткаченко	
Рональд Рейган – від актора до президента	347
Ірина Тягай	
Використання технологій дистанційного навчання у фаховій підготовці вчителя математики	350
Анна Усата	
Теоретичні засади особистісного розвитку дітей дошкільного віку в умовах особистісно орієнтованого підходу	352
Валерія Федорова	
Розвиток дитячої літератури в Україні	354
Юлія Хапко	
Використання демонстрацій на уроках фізики (10 клас) під час вивчення теми молекулярної фізики в закладі загальної середньої освіти (ліцеї)	357
Григорій Хомяк	
Спортивні команди як модель включення особистості в індивідуальну та командну копінг-поведінку	360
Катерина Хрипун	
Деякі аспекти ставлення студентів закладу вищої освіти до дистанційного навчання	363
Яна Чернятинська	
Педагогічний експеримент як засіб підвищення якості освіти	365
Вадим Чичук	
Змішане навчання як форма сучасної підготовки майбутніх бакалаврів з професійної освіти	367
Анна Шарпіло	
Особливості впровадження політики академічної доброчесності в університетах Австралії	370
Вероніка Шарук	
Розвиток комунікативних навичок на уроках іноземної мови	374
Анна Шауренко	
Особливості «оксамитової революції» в Чехословаччині	378

Оксана Шкуратюк	
Соціалізація молодших школярів з мовленнєвими порушеннями в закладах загальної середньої освіти	380
Світлана Шмиг	
Символіка звуку у поетиці М. Драй-Хмари	383
Христина Шпак	
Формування екологічної компетентності здобувачів початкової освіти	386
Вініамін Щербак	
Стратегія, як система довгострокових цілей діяльності підприємства	389
Ольга Яковець	
Тюркський слід в історії українського козацтва	391
Владислав Ямковенко, Любов Тітова	
Сервіси для роботи з графічними зображеннями на базі штучного інтелекту	393
Богдан Яременко	
Проблема самотності в підлітковому віці	396
НАШІ АВТОРИ	399

наукові знання та навички, розвиває критичне мислення та ініціативність [4].

Серед інших заходів гарно себе зарекомендував фестиваль науки під назвою «STEM-фест», який є платформою для презентації досягнень у галузі науки, техніки, інженерії та математики. У межах фестивалю систематично проводяться виставки, конференції, майстер-класи, демонстрації дослідів тощо.

Формування дослідницької компетентності учнів є важливим завданням сучасної освіти. Міжнародний та вітчизняний досвід показують, що існують різні методики та підходи щодо розвитку цієї компетентності. Однак, незалежно від методу, важливо забезпечити учням можливість досліджувати світ навколо себе, формулювати питання та вирішувати проблеми, що сприятиме розвитку їхньої творчості, критичного мислення та інноваційної думки. Крім того, важливим є розуміння того, що дослідницька компетентність – це навичка, яка надає учням можливість навчатися та досліджувати, як в безпосередньо у закладі освіти, так і в позашкільних закладах та в межах виконання особистих наукових проектів.

У цілому, формування дослідницької компетентності учнів є важливим елементом сучасної освіти, що сприяє розвитку творчості та критичного мислення майбутніх поколінь, та дозволяє вирішувати складні проблеми в різних сферах життя.

Список використаних джерел

1. Корсак К. Освіта, суспільство, людина в ХХІ столітті: інтегрально-філософський аналіз : монографія. Київ-Ніжин, 2004. 221 с.
2. Корсак К. Освітній вибір для України-ХХІ – ноонауки чи STEAM? *STEM-освіта: стан впровадження та перспективи розвитку* : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 09–10 листоп. 2017 р. 2017. С. 52–56.
3. Криворучко І. І. Зміст поняття «дослідницька діяльність» у вітчизняній та зарубіжній літературі. *Наукові інновації та передові технології*. 2022. № 6(8). С. 174–183.
4. Мала академія наук України. JAS.Ukraine. URL: <https://man.gov.ua/>.
5. Особливості вищої освіти Німеччини. Освіта.UA. URL: https://osvita.ua/abroad/higher_school/germany/7602//.

*Інна Криворучко,
Наталя Поперечна*

ВЕБРЕСУРСИ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ХМАРИ СЛІВ

Використання хмари слів в освітньому процесі є досить корисним та актуальним інструментом для вчителів, за допомогою якого можна візуалізувати інформацію та організувати її в зручному форматі. Розглянемо способи використання хмари слів в освітньому процесі [3]:

- Введення теми (вивчення нової теми та визначення ключових термінів, пов'язаних з нею, що значно допоможе учням уявити суть теми та зрозуміти, які поняття варто відслідковувати під час уроку).
- Вивчення нового матеріалу (визначення ключових термінів та понять, що стосуються нового матеріалу дає можливість здобувачам зорієнтуватися в новій інформації).
- Підсумок уроку (підбиття підсумків уроку, визначення ключових термінів і концепцій, які були розглянуті – окреслює ідеї, які були найважливішими та як вони пов'язані між собою).
- Підтримка зорової пам'яті (допомагає учням зберегти інформацію в зоровій пам'яті, тобто хмара слів візуалізує поняття та робить їх більш запам'ятованими).
- Розвиток мовленнєвих навичок (розвиває мовленнєві навички, оскільки здобувачі можуть використовувати хмари слів для діалогів та монологів. Хмара слів слугує джерелом ідей та слів для учнів, які зіткнулися зі складністю формулювання своїх думок).
- Диференційований підхід (допомагає учням з різним рівнем знань та навичок зосередитися на ключових термінах та концепціях, які є найважливішими для них).
- Колаборативне навчання (робота в команді та створення спільних проектів, використовуючи хмару слів для подальшої роботи над проектом).
- Розвиток критичного мислення (сприяє розвитку критичного мислення учнів. Хмару думок можемо використати для аналізу та порівняння різних концепцій та термінів, що допоможе їм розуміти інформацію більш глибоко та висловлювати власні думки з цього приводу).
- Використання у проектах (створення презентацій, доповідей, есе тощо).

Існує достатня кількість безкоштовних сервісів для генерації хмари слів. Проаналізуємо декілька з них:

- WordClouds.com – вебресурс, який дозволяє створювати хмари слів зі своїх власних текстів або з URL-адрес, та містить безліч налаштувань для зовнішнього вигляду [1].
- Word Art (Tagul) пропонує достатню кількість різних стилів для генерації хмари слів, від яскравих та кольорових до більш традиційних. Також є можливість імпортувати тексти з інших джерел [4; 2].
- WordItOut – сервіс, який дозволяє користувачам створювати хмари слів зі своїх текстів, додавати зображення та змінювати

кольори [2].

- Сервіс Word Cloud Generator дозволяє користувачам створювати хмари слів текстами та налаштовувати розмір, кольори й шрифти [2].

Розглянемо переваги та недоліки сервісів для генерації хмари слів в загальному.

Переваги використання вебсервісів для генерації хмари слів:

- Легкі у використанні: більшість сервісів дозволяють легко ввести текст або завантажити файл для створення хмари слів, що робить процес використання досить простим.
- Наявність налаштувань: сервіси дозволяють користувачам налаштувати вигляд та стиль хмари, вибрати розміри шрифту, кольору та інші параметри.
- Широкий спектр використання: хмари слів можна використовувати для різних цілей, від аналізу тексту до створення візуальних елементів для презентацій та маркетингових матеріалів.
- Безкоштовність: достатня кількість сервісів для генерації хмари слів є безплатними.

Недоліки онлайн-сервісів для створення хмари слів:

- Обмежені можливості: безкоштовні сервіси можуть мати обмежені можливості, що робить їх менш функціональними у порівнянні з платними.
- Обмежений доступ до налаштувань: деякі безкоштовні сервіси мають обмежені функціональні можливості налаштування хмари слів, що не дозволяє користувачеві створити хмару належного зовнішнього вигляду.
- Обмежений доступ до шрифтів: у деяких безкоштовних сервісах не усі шрифти є доступними, що може обмежувати користувачів у створенні потрібного вигляду хмари.
- Проблеми з конфіденційністю: користувачі повинні звернути увагу на проблеми конфіденційності, оскільки деякі сервіси можуть збирати та зберігати їхні дані.

Кожен з вищерозглянутих сервісів має свої переваги та недоліки, і який з них є найкращим залежить лише від того, для якої конкретної задачі вам потрібен генератор хмари слів.

Використання хмар слів в освітньому процесі є корисним, адже вони допомагають організувати інформацію, виділити ключові терміни та концепти, сприяють розвитку критичного мислення. Проте, важливо мати на увазі, що хмари слів не можуть замінити фахову підготовку вчителя та належну організацію освітнього процесу. Використання хмари слів може бути ефективним доповненням до традиційних методів навчання та допомогти здобувачам освіти краще зрозуміти матеріал, який вони вивчають.

Список використаних джерел

1. Free online word cloud generator and tag cloud creator. *Wordclouds.com*. URL: <https://www.wordclouds.com/>.
2. Інтернет-ресурси для створення хмар слів власноруч. *Освітній проект «На Урок» для вчителів*. URL: <https://naurok.com.ua/post/internet-resursi-dlya-stvorennya-hmar-sliv-vlasnoruch>.
3. Кисельова О. Б. Використання хмар слів в освітньому процесі. «Інформаційно-комп’ютерні технології – 2020 (ІКТ-2020) : тези доп. XI Міжнар. наук.-техн. конф., м. Житомир, 09–11 квіт. 2020 р. 2020. С. 228–229.
4. Ковтанюк М. С., Криворучко І. І. Візуалізація навчального контенту при викладанні інформатичних дисциплін. *Наука. Освіта. Молодь* : матеріали XIV Всеукр. наук. конф. студентів та молодих науковців, м. Умань, 26–27 берез. 2021 р. Умань, 2021. С. 182–185.

Андрій Кунах

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ

В сучасному суспільстві рівень інформатизації на уроках в школах є недостатнім, тому вчителі не можуть повністю розкрити можливості максимально ефективного його проведення та надання цікавішої інформації своїм учням так як вони не користуються ІКТ.

Мета дослідження: проаналізувати можливі способи використання ІКТ на уроках географії.

У сучасному швидкоплинному та взаємопов'язаному світі головним пріоритетом є виховання людей, які можуть процвітати в умовах глобалізації та постійної еволюції. Вони повинні володіти прогресивним мисленням, а також культурною та адаптивною поведінкою.

Коли ми прагнемо виховати творчу особистість, використання інформаційно-комунікаційних технологій під час навчання є особливо ефективним. Завдяки мультимедіа, інтерактивним технологіям та Інтернету уроки можуть вийти за традиційні межі. Впровадження інформаційних засобів в освіту суттєво змінює зміст, організаційні форми, методику навчання, впливаючи на пізнавальну діяльність і порядок діяльності учнів [1, с. 34].

У міру того як розвивається ландшафт освіти, змінюються і повноваження вчителя. На додаток до передачі фундаментальних знань і відточування елементарних навичок, тепер вони повинні розвивати допитливі уми, здатні самостійно орієнтуватися у величезному просторі